

Година XXVIII, број 15

ISSN 2334-6922

ГОДИШЊАК

ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК

Филозофски факултет у Нишу
2017.

ГОДИШЊАК ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК

ПЕРИОДИКА

Серија
Годишњаци

Департман за српски језик
Филозофског факултета у Нишу

Годишњак за српски језик

Главни и одговорни уредник
Доц. др Гордана Ђигић

Уредник издања
Проф. др Софија Милорадовић

Адреса
Филозофски факултет у Нишу
Ђирила и Методија 2
18000 Ниш

Copyright © Филозофски факултет у Нишу

Сва ауторска права су задржана. Забрањено је свако неовлашћено фотокопирање,
умножавање или репродуковање делова текста.

Универзитет у Нишу
Филозофски факултет

ГОДИШЊАК
ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК

Година XXVIII, број 15

Ниш
2017

САДРЖАЈ

Boban M. Arsenijević	
WHAT INFORMATION STRUCTURE OF THE SERBIAN SHORT AND LONG FORM ADJECTIVES TELLS US ABOUT THE STRUCTURE OF THE DP.....	9
Boban M. Arsenijević	
PROPERTIES OF THE DUAL MODEL OF INNER ASPECT AND TELICITY*	23
Недељко Р. Богдановић	
СЛИКЕ ГОВОРЕЊА „ПО ПОИМАЊУ ПРОСТОГА НАРОДА“.....	49
Марина С. Јуришић	
МОГУЋНОСТИ СИНТАКСИЧКИХ ИСТРАЖИВАЊА НА ГРАЂИ ДИЈАЛЕКАТСКИХ РЕЧНИКА ЈУГОИСТОЧНЕ СРБИЈЕ.....	55
Софија Р. Милорадовић, Владан З. Јовановић	
СРПСКИ ЈЕЗИК У МАЂАРСКОЈ – СТАЊЕ И ПЕРСПЕКТИВА ДИЈАЛЕКТОЛОШКИХ ИСТРАЖИВАЊА, ИЛИ <i>ЈЕЗИК КОЈИ НАС ЈЕ ОДРЖАО</i> ..	63
Марија С. Милосављевић	
МЕТАФОРА ПУТОВАЊА У ПОЛИТИЧКОМ ДИСКУРСУ.....	79
Тања З. Милосављевић	
ЛЕКСИЧКО-СЕМАНТИЧКА ГРУПА ГЛАГОЛА ЕМОЦИОНАЛНИХ СТАЊА У СРПСКОМ ПРИЗРЕНСКОМ ГОВОРУ (I).....	93

* Рад Бобана Арсенијевића *Properties of the dual model of inner aspect and telicity* није због пропуста техничке природе објављен у Годишњаку за српски језик бр. 14 (2016), посвећеном проф. др Љубисаву Ћирићу поводом одласка у пензију, те Уређивачки одбор овога броја исправља тај пропуст публикавањем именованог рада колеге Арсенијевића.

Тања З. Милосављевић ЛЕКСИЧКО-СЕМАНТИЧКЕ ГРУПЕ ГЛАГОЛА ЕМОЦИОНАЛНИХ ОДНОСА И ГЛАГОЛА ЕКСТЕРИОРИЗАЦИЈЕ ЕМОЦИЈА У СРПСКОМ ПРИЗРЕНСКОМ ГОВОРУ (II).....	113
Ивана З. Митић и Александра А. Јанић ДЕ СОСИР И ПРАШКИ ЛИНГВИСТИЧКИ КРУЖОК: КРАТАК ПРЕГЛЕД ИСТРАЖИВАЊА.....	131
Александар М. Новаковић <i>ДА КУЦНЕМ У ДРВО...</i> ЕТНОЛИНГВИСТИЧКИ ПРИСТУП ПРОУЧАВАЊУ ЛЕКСЕМЕ <i>ДРВО</i>	145
Ана Р. Савић-Грујић МОЦИОНИ СУФИКСИ У СВРЉИШКИМ ГОВОРИМА СРПСКОГ ЈЕЗИКА.....	165
Светлана Василјева Стевановић РОЉ ЛИНГВОСТРАНОВЕДЧЕСКОГО КОММЕНТАРИЈА В ПРЕПОДАВАНИИ РУССКОГО ЯЗЫКА КАК ИНОСТРАННОГО.....	175
Нина Љ. Судимац <i>КЪДА ДУНЕ ВИЈАР ВЕТАР / ОН ЧЕ ТЕБЕ ДВОРЕ ПОМЕС...</i> ЕТНОЛИНГВИСТИЧКИ ПРИСТУП ПРОУЧАВАЊУ ЛЕКСЕМЕ <i>ВЕТАР</i>	183
Дијана М. Црњак, Драгомир В. Козомара ОСОБИНЕ КОНСОНАНТСКОГ СИСТЕМА ГОВОРА ЈАВОРАНА	205

ГРАЂА

Драгана И. Радовановић, Милица Ј. Дејановић
ТЕРЕНСКИ ЗАПИСИ ИЗ СЕЛА ЈАЖИНЦА У СИРИНИЋКОЈ ЖУПИ.....219

Ана Р. Савић-Грујић, Властимир Ж. Јовановић
ЛЕКСИКА ЗА ОЗНАЧАВАЊЕ ОСОБА СПЕЦИФИЧНИХ ФИЗИЧКИХ ОСОБИНА У
ГОВОРУ СЕЛА КАМЕНИЦЕ КОД НИША.....227

ПРИКАЗИ

Александра Р. Лончар Раичевић
ДУХОВНА И МАТЕРИЈАЛНА КУЛТУРА СРБА У РУМУНИЈИ (*ИСХОДИШТА 2*,
ТЕМИШВАР 2016).....247

Ана Р. Савић-Грујић*
Институт за српски језик САНУ**
Београд

Властимир Ж. Јовановић
учитељ у пензији
Каменица

УДК 811.163.41'282.2
811.163.41'282.2

ЛЕКСИКА ЗА ОЗНАЧАВАЊЕ ОСОБА СПЕЦИФИЧНИХ ФИЗИЧКИХ ОСОБИНА У ГОВОРУ СЕЛА КАМЕНИЦЕ

У овом прилогу даје се систематизован попис именичких и придевских лексема којима се у говору села Каменице код Ниша¹ означавају особе специфичних физичких особина.² Грађа је распоређена у три тематске целине: I глава, делови главе и врат, II труп и удови и III општи физички изглед и здравствено стање.³ Детаљно класификован лексички материјал доступан је за даљу лексичко-семантичку и творбену анализу.

I тематска целина: глава, делови главе, врат

I. 1. Тематска група глава

I. 1. 1. Особа велике главе

ЛСГ придевских лексема: *главџт, -а, главурџс, -та;*

ЛСГ именичких лексема: *главџн, главџна, главиџа, главоџа, главурџн;*
тикџн, чутурџн.

I. 1. 2. Особа округле главе

ЛСГ придевских лексема: *обловџс, -та;*

ЛСГ именичких лексема: *обловџн, обловџна.*

* anasavic81@gmail.com

** Прилог је настао у оквиру пројекта „Дијалектолошка истраживања српског језичког простора“ (ЕДБ 178020), који у целини финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије.

¹ Говор села Каменице код Ниша познат је дијалектолошкој науци по обимном дијалекатском *Речнику села Каменице* (Српски дијалектолошки зборник LI, стр. 313–688) и *Додатку речника села Каменице код Ниша* (Српски дијалектолошки зборник LIV, стр. 403–520), аутора Властимира Јовановића.

² Грађу на терену прикупио В. Јовановић; израда упитника, систематизација и обрада – А. Савић-Грујић.

³ При систематизацији грађе делом се ослањамо на рад *Лексика тематической группы „Человек“ в говорах Тамбовской области*, руског лингвисте Е. А. Нивине. Е. А. Нивина (2003) у оквиру тематске групе „човек“ издваја целину *Характеристика человека по его внешним признакам, физической природе*, која садржи сегменте: 1. *Голова*, 2. *Шея и ее особенности*, 3. *Туловище, конечности*, 4. *Характеристики внешнего вида (рост, телосложение, состояние здоровья, красота)*.

I. 2. Тематска група коса

I. 2. 1. Особа бујне косе

ЛСГ придевских лексема: *космурљив, -а*;

ЛСГ именичких лексема: *космуран, космурана*.

I. 2. 2. Особа без косе

ЛСГ придевских лексема: *келав, -а*;

ЛСГ именичких лексема: *келавко, келча, келе*.

I. 2. 3. Особа дуге косе

ЛСГ придевских лексема: *космурљив, -а*;

ЛСГ именичких лексема: *космуран, космурана*.

I. 2. 4. Особа гргураве косе

ЛСГ придевских лексема: *рундав, -а*;

ЛСГ именичких лексема: *рундавко, рундавка*.

I. 2. 5. Особа зализане косе

ЛСГ придевских лексема: *зализан, -а*;

ЛСГ именичких лексема: *зализанко, зализанка*.

I. 2. 6. Особа према боји косе

а) Особа беле / седе косе

ЛСГ придевских лексема: *бел, -а, беличас, -та*;

ЛСГ именичких лексема: *белко, белка*.

б) Особа жуте / плаве косе

ЛСГ придевских лексема: *жуткас, -та, плавкас, -та*;

ЛСГ именичких лексема: *жути, жутка; плавојко, плавојка*.

в) Особа риђе косе

ЛСГ придевских лексема: *риђ, -а, риђав, -а*;

ЛСГ именичких лексема: *риђко, риђка*.

г) Особа црне косе

ЛСГ придевских лексема: *гарав, -а, гаркас, -та; црн, -а; црнкас, -та*;

ЛСГ именичких лексема: *гаре, гарча, гарка; црни, црнка*.

I. 2. 7. Особа с праменовима различите боје

ЛСГ придевских лексема *шаркас, -та*;

ЛСГ именичких лексема: *шарча*.

I. 2. 9. Лоше ошишана особа

ЛСГ придевских лексема: *нарéпан*, -а;

ЛСГ именичких лексема: *нарепáнко*; *стрижља*; *печéнко*.

I. 2. 10. Особа неуредне косе

ЛСГ придевских лексема: *ску́бав*, -а; *рачу́ман*, -а, *чу́мав*, -а;

ЛСГ именичких лексема: *ску́бља*, *ску́бна*; *чу́ма*.

I. 2. 11. Особа која има вашке

ЛСГ придевских лексема: *вшљíв*, -а;

ЛСГ именичких лексема: *вшља*, *вшина*.

I. 3. Тематска група лице

I. 3. 1. Особа широка лица

ЛСГ именичких лексема: *црепуља́н*, *црепуља́на*.

I. 3. 2. Особа уска лица

ЛСГ придевских лексема: *шиља́т*, -а, *шиљкас*, -та;

ЛСГ именичких лексема: *шиља*, *шиљко*, *шиљка*.

I. 4. Тематска група пут

I. 4. 1. Особа светле пути

ЛСГ придевских лексема: *белкас*, -та;

ЛСГ именичких лексема: *бели*, *белча*, *белја*, *белко*, *белка*.

I. 4. 2. Особа тамне пути

ЛСГ придевских лексема: пути *гáрав*, -а; *гáркас*, -та; *црн*, -а, *црнкас*, -та, *црномьгас*, -та; *земљóсан*, -а;

ЛСГ именичких лексема: *гáре*, *гáрча*, *гáца*, *гáрка*; *црни*, *црнка*; *циганин*, *циганка*.

I. 4. 3. Особа жута тена

ЛСГ придевских лексема: *жу́т*, -а, *жу́ткас*, -та, *жутињка́в*, -а;

ЛСГ именичких лексема: *жу́ти*, *жу́тка*;

I. 4. 4. Бледа особа

ЛСГ придевских лексема: *блéd, -а; жу́т, -а, жу́ткас, -та, жу́тњика́в, -а; исци́верен, -а; испи́јен, -а;*

ЛСГ именичких лексема: *жу́тко.*

I. 4. 5. Особа модра тена

ЛСГ придевских лексема: *мо́дар, -дра;*

ЛСГ именичких лексема: *модреља́н, модреља́нко, модреља́на.*

I. 5. Тематска група чело

I. 5. 1. Особа висока чела

ЛСГ придевских лексема: *челáт, -а, челка́с, -та;*

ЛСГ именичких лексема: *челáн, челко́, челáна*

I. 5. 3. Особа изборана / намрштена чела

ЛСГ придевских лексема: *збр́чкан, -а; набр́чкан, -а;*

ЛСГ именичких лексема: *збр́чканко, набр́чканко.*

I. 6. Тематска група кожа лица

I. 6. 1. Особа с пегамa на лицу

ЛСГ придевских лексема: *лу́њав, -а;*

ЛСГ именичких лексема: *лу́ња, лу́њавко, лу́јна.*

I. 6. 2. Особа с младежом на лицу

ЛСГ именичких лексема: *мадежа́н, мадежа́на, мадежа́нка.*

I. 6. 3. Особа с бубуљицама на лицу

ЛСГ придевских лексема: *бо́пкав, -а;*

ЛСГ именичких лексема: *бо́пко, бо́пкан, бо́пkáна.*

I. 6. 4. Особа рохава лица

ЛСГ придевских лексема: *ро́шав, -а;*

ЛСГ именичких лексема: *ро́ша, ро́шко, ро́шка, ро́шина.*

I. 7. Тематска група обрве

I. 7. 1. Особа јаких обрва

ЛСГ именичких лексема: *стриља, стршина, стриничан*.

I. 7. 2. Особа ретких обрва / без обрва

ЛСГ придевских лексема: *ћосав, -а*;

ЛСГ именичких лексема: *голочёлко, голочёлка; ћоса, ћоско, ћосна*.

I. 7. 3. Особа белих обрва

ЛСГ именичких лексема: *бэли, бэља, бэљко, бэлка*.

I. 7. 4. Особа различитих обрва

ЛСГ именичких лексема: *шарко, шарка*.

I. 8. Тематска група трепавице

I. 8. 1. Особа без трепавица

ЛСГ именичких лексема: *бестрэпко, бестрэпка*.

I. 8. 2. Особа белих трепавица

ЛСГ придевских лексема: *белотрэпас, -та, -то; белотрэпкас, -та*;

ЛСГ именичких лексема: *белотрэпан, белотрэпка*.

I. 9. Тематска група очи

I. 9. 1. Особа крупних очију

ЛСГ придевских лексема: *коколас, -та, коколат, -а*;

ЛСГ именичких лексема: *коколан, коколана; компирија*.

I. 9. 2. Особа ситних очију

ЛСГ придевских лексема: *сиљав, -а*;

ЛСГ именичких лексема: *жмиќља, жмиќна; сиљча, сиљна*.

I. 9. 3. Особа буљавих очију

ЛСГ придевских лексема: *буљав, -а*;

ЛСГ именичких лексема: *буљча, буљина; цќклан, цќклана*.

I. 9. 4. Разрока особа

ЛСГ придевских лексема: *разо́кав, -а; чакáрас, -та, чекрли́јас, -та;*
ЛСГ именичких лексема: *разо́кља, чекрли́ја.*

I. 9. 5. Особа према боји очију

а) Особа црних очију

ЛСГ придевских лексема: *црноо́к, -а, црноо́кас, -та.*

б) Особа плавих очију

ЛСГ придевских лексема: *модроо́кас, -та;*
ЛСГ именичких лексема: *модреља́н, модреља́на; цјклáн, цјклáна.*

в) Особа очију неједнаке боје

ЛСГ именичких лексема: *ши́рча, ши́рка.*

I. 9. 6. Особа крмељивих очију

ЛСГ придевских лексема: *дрља́в, -а;*
ЛСГ именичких лексема: *дрља́ча, дрља́на.*

I. 9. 7. Особа с дефектом вида (делимичним / потпуним)

ЛСГ придевских лексема: *си́љав, -а; ћо́рав, -а;*
ЛСГ именичких лексема: *си́љча, си́љна; ћо́рча, ћо́рна.*

I. 9. 8. Особа која има подочњаке

ЛСГ именичких лексема: *љуљча, љуљка́н, љуљка́на.*

I. 10. Тематска група образи

I. 10. 1. Особа дебелих образа

ЛСГ именичких лексема: *дебеља́н, дебеља́на; црепуља́н, црепуља́на.*

I. 10. 2. Особа упалих образа

ЛСГ именичких лексема: *ши́љко, ши́љка.*

I. 10. 3. Особа црвених образа

ЛСГ придевских лексема: *црвѐн, -а*;

ЛСГ именичких лексема: *црвѐнко, црвѐнка*.

I. 11. Тематска група уши

I. 11. 1. Особа великих / клемпавих ушију

ЛСГ придевских лексема: *клѐмпав, -а*;

ЛСГ именичких лексема: *клѐмпа, клѐмпација*.

I. 11. 2. Особа без једног ува (с окрњеним увом)

ЛСГ придева: *крњ, -а, чуљ, -а, чуљав, -а*;

ЛСГ именица: *крњча, ценоушко; чуљко*.

I. 11. 3. Особа длакавих ушију

ЛСГ именичких лексема: *рундавко, рундавка*.

I. 11. 4. Особа с дефектом слуха (делимичним / потпуним)

ЛСГ придевских лексема: *глув, -а, глував, -а, наглувичав, -а*;

ЛСГ именичких лексема: *глуван, глувана, глувча, глувна*.

I. 12. Тематска група нос

I. 12. 1. Особа велика носа

ЛСГ придевских лексема: *носат, -а*;

ЛСГ именичких лексема: *носоња, носан, носана*.

I. 12. 2. Особа крива носа

ЛСГ придевских лексема: *кривоносас, -та, кривоносат, -а*;

ЛСГ именичких лексема: *кривоноско, кривоноска*.

I. 12. 3. Особа кукаста носа

ЛСГ придевских лексема: *кљунас, -та, кљуноносас, -та*;

ЛСГ именичких лексема: *кљунча, кљунка*.

I. 12. 4. Особа кратка затупаста носа

ЛСГ именичких лексема: *петлицанко, петлицанка*.

I. 12. 5. Особа прћаста носа

ЛСГ именичких лексема: *прћко, прћка*.

I. 12. 6. Особа широких ноздрва

ЛСГ придевских лексема: *врњав, -а, рњав, -а*;

ЛСГ именичких лексема: *врњча, рњча, врња́на, рња́на*.

I. 12. 7. Особа без носа

ЛСГ придевских лексема: *крњ, -а*;

ЛСГ именичких лексема: *крњча*.

I. 13. Тематска група уста

I. 13. 1. Особа великих уста

ЛСГ именичких лексема: *црепуља́н, црепуља́на*.

I. 13. 2. Особа пуних избачених уста

ЛСГ именичких лексема: *ћебабција, ћусна́н, ћусна́на*.

I. 13. 3. Особа кривих уста

ЛСГ придевских лексема: *кривоу́с, -та; ичепен, -а*;

ЛСГ именичких лексема: *ичепенко, ичепенка; кривоусан, кривоусана, кривоуска*.

I. 13. 4. Особа са зечјом усном

ЛСГ именичких лексема: *зецоусан, зецоусана*.

I. 14. Тематска група зуби

I. 14. 1. Особа великих зуба

ЛСГ придевских лексема: *зубат, -а*;

ЛСГ именичких лексема: *зубан, зубана*.

I. 14. 2. Особа ретких зуба

ЛСГ именичких лексема: *газда*.

I. 14. 3. Особа без зуба

ЛСГ придевских лексема: *итрѣб*, *-а*;

ЛСГ именичких лексема: *итрѣбља*, *итрѣбна*.

I. 14. 4. Особа кривих зуба

ЛСГ придевских лексема: *кривозуб*, *-а*;

ЛСГ именичких лексема: *кривозупко*, *кривозупка*

I. 14. 5. Особа истурених предњих зуба

ЛСГ именичких лексема: *веверић*, *веверичка*, *веверка*.

I. 14. 6. Особа којој се виде десни изнад зуба

ЛСГ именичких лексема: *црепуљан*, *црепуљана*.

I. 15. Тематска група вилица

I. 15. 1. Особа истурене вилице (горње / доње)

ЛСГ именичких лексема: *челобрадан*, *челобрадана*.

I. 15. 2. Особа четвртасте вилице

ЛСГ именичких лексема: *цопан*, *цопана*.

I. 16. Тематска група брада

I. 16. 1. Човек јаке браде

ЛСГ придевске лексеме *брадат*, *брадас*;

ЛСГ именичких лексема: *брадоња*.

I. 16. 2. Човек ретке браде / без браде

ЛСГ придевских лексема: *ћосав*;

ЛСГ именичких лексема: *ћоса*, *ћоско*, *ћосавац*.

I. 16. 3. Човек према боји браде

а) Човек беле / седе браде

ЛСГ именичких лексема: *бѣли*, *бѣља*, *бѣљко*; *зелѣнко*.

б) Човек жуте / плаве браде
ЛСГ именичких лексема: *жућко*.

в) Човек риђе браде
ЛСГ именичких лексема: *рићко*.

I. 16. 4. Жена с брадом

ЛСГ именичких лексема: *брадана, брадача*.

I. 17. Тематска група бркови

I. 17. 1. Човек великих бркова

ЛСГ именичких лексема: *мустакерла*.

I. 17. 2. Човек малих бркова

ЛСГ именичких лексема: *брича, шишобрк*.

I. 17. 3. Човек без бркова

ЛСГ придевских лексема: *ћосав*;
ЛСГ именичких лексема: *ћоса, ћоско, ћосавац*.

I. 17. 4. Човек према боји бркова

а) Човек белих / седих бркова

ЛСГ именичких лексема: *бели, бела, белко; зеленко*.

б) Човек жутих / плавих бркова

ЛСГ придевских лексема: *жуткас, жутњикав*;

ЛСГ именичких лексема: *жућко*.

в) Човек риђих бркова

ЛСГ именичких лексема: *рићко*.

I. 17. 5. Жена с брковима

ЛСГ именичких лексема: *мустаћана*.

I. 18. Тематска група врата

I. 18. 1. Особа танка врата

ЛСГ придевских лексема: *тънкошијас, -та*;

ЛСГ именичких лексема: *тънкошијан, тънкошиќа*.

I. 18. 2. Особа дебела врата

ЛСГ придевских лексема: *дебелошијас, -та*;

ЛСГ именичких лексема: *дебелошиќа, биќ, биќоња, биќина*.

I. 18. 3. Особа дуга врата

ЛСГ придевских лексема: *дугошијас, -та*;

ЛСГ именичких лексема: *дугошијан, дугошиќа*.

I. 18. 4. Особа кратка врата

ЛСГ придевских лексема: *краткошијас, -та*;

ЛСГ именичких лексема: *краткошијан, краткошиќа*.

I. 18. 5. Особа крива врата

ЛСГ придевских лексема: *кривошијас, -та*;

ЛСГ именичких лексема: *кривошија, кривошиќа*.

II тематска целина: труп и удови

II. 1. Тематска група руке

II. 1. 1. Особа кратких руку

ЛСГ придевских лексема: *краткоруќас, -та*.

II. 1. 2. Особа дугих руку

ЛСГ придевских лексема: *големоруќас, -та*.

II. 1. 3. Особа с деформитетом руке / руку

ЛСГ придевских лексема: *сакат, -а; чољав, -а*;

ЛСГ именичких лексема: *сакатѐља, чоља, чољка*.

II. 1. 4. Особа без руке

ЛСГ придевских лексема: *сакáт, -а*;
ЛСГ именичких лексема: *сакатéља*.

II. 1. 5. Особа вештије десне руке

ЛСГ именичких лексема: *дешња́к, десња́к*.

II. 1. 6. Особа вештије леве руке

ЛСГ именичких лексема: *левáк*.

II. 2. Тематска група прсти

II. 2. 1. Особа којој недостају прсти

ЛСГ именичких лексема: *тумарáц*.

II. 2. 2. Особа са шест прстију

ЛСГ именичких лексема: *шестопрстоња*.

II. 2. 3. Особа с кожицом међу прстима

ЛСГ именичких лексема: *пловуша́н, шаплова́н*.

II. 3. Тематска група ноге

II. 3. 1. Особа кратких ногу

ЛСГ придевских лексема: *кратконóг, -а*.

II. 3. 2. Особа дугих ногу

ЛСГ придевских лексема: *кракáт, -а, ногáт, -а*;
ЛСГ именичких лексема: *кра́коња, ногáна*.

II. 3. 3. Особа с деформитетом ноге / ногу

ЛСГ придевских лексема: *кривоноóг, -а; крошња́рас, -та, па́трав, -а; сакáт, -а; чо́лав, -а*;

ЛСГ именичких лексема: *крошња́р, крошња́рка, па́троња, сакатéља, чо́ља, чо́лка*.

II. 3. 4. Особа без ноге

ЛСГ именичких лексема: *сакатéља*.

II. 3а. називи према начину кретања

II. 3а. 1. Особа која храмље

ЛСГ придевских лексема: *ћопав, -а, шáнтрав, -а*;

ЛСГ именичких лексема: *ћопча, ћопна, шантрџтко, шантрџтка*.

II. 3а. 2. Особа која се гега у ходу

ЛСГ именичких лексема: *гэгало, гэгавка; шáтра-пáтра*.

II. 3а. 3. Жена која њише куковима док хода

ЛСГ именичких лексема: *тртуља*.

II. 4. Тематска група стопала

II. 4. 1. Особа великих стопала

ЛСГ придевских лексема: *ногáт, -а*.

II. 4. 2. Особа равних табана

ЛСГ именичких лексема: *табанлија*.

II. 5. Тематска група кичма / леђа

II. 5. 1. Особа с грбом

ЛСГ придевских лексема: *грбав, -а*.

ЛСГ именичких лексема: *грбља, грбоња, грбна*.

II. 5. 2. Особа с крилима

ЛСГ именичких лексема: *тица, тиче*.

II. 6. Тематска група рамена

II. 6. 1. Особа с избаченим раменом

ЛСГ именичких лексема: *грбоња*.

II. 6. 2. Човек широких рамена

ЛСГ именичких лексема: *развијотка*.

II. 7. Тематска група груди⁴

II. 7. 1. Човек широких груди

ЛСГ придевских лексема: *грудат*.

ЛСГ именичких лексема: *грудоња*.

II. 7. 2. Жена великих дојки

ЛСГ придевских лексема: *сисата*;

ЛСГ именичких лексема: *сисана*.

II. 8. Тематска група стомак

II. 8. 1. Особа велика стомака

ЛСГ придевских лексема: *мешинат, -а; шкембат, -а;*

ЛСГ именичких лексема: *шкембар*.

II. 9. Тематска група задњица

II. 9. 1. Особа велике задњице

ЛСГ придевских лексема: *дупат, -а; тртав, -а;*

ЛСГ именичких лексема: *дупан, дупана, дупна; тртоња, тртна*.

II. 10. Тематска група кукови

II. 10. 1. Особа широких кукова

ЛСГ именичких лексема: *гузан, гузана*.

II. 11. Тематска група струк

II. 11. 1. Особа танка струка

ЛСГ придевских лексема: *вижљас, -та;*

ЛСГ именичких лексема: *вилдан, вилданка; ртко, хртко*.

⁴ Лексемом *груди* обједињена су значења „предњи део човечјег трупа од врата до трбуха” и „дојке у жене”.

III тематска целина: општи физички изглед и здравствено стање

III. 1. Тематска група општи физички изглед

III. 1. 1. Лепа особа

ЛСГ придевских лексема: *убав, -а, -о, убавачак, -чка; личан, -чна;*
ЛСГ именичких лексема: *убавенко, личотија, личотиња.*

III. 1. 2. Ружна особа

ЛСГ придевских лексема: *груб, -а, грубогледан, -дна; грдан, -дна; слутан, -тна;*
ЛСГ именичких лексема: *акреп, наказа.*

III. 1. 3. Особа стамена таса

ЛСГ именичких лексема: *муџина, снага, роталија, човечина, друсна, задржна.*

III. 1. 4. Особа ниска раста

ЛСГ придевских лексема: *кежљав, -а; кржав, -а; кржљав, -а; метиљав, -а; пампурас, -та; нижљав, -а; никљав, -а; ситњак, -ца; усукан, -а;*
ЛСГ именичких лексема: *дрдољак, загъжњак, кежља, кепец; кржа, кржља, маља, метиљавко, пампур, пампурчак, петличко, нижља, никавац, никља, подгъжњак, приољак, пупуњак, ситнорчак, ћукавац, црцољак, чеперко, чичица; гужва; доска, лазаричка, тртичка.*

III. 1. 5. Особа висока раста

ЛСГ придевских лексема: *бумбас, -та; височак, -чка; несклонтан, -тна, обловас, -та, чутурас, -та; џиљав, -а, џиљас, -та;*
ЛСГ именичких лексема: *алосија, арвалија, банза, банзов, банса, бансов, басашија, бицман, грдосија, мечка, половњаца, џиља.*

III. 1. 6. Изразито дебела особа

ЛСГ придевских лексема: *дебелчак, -чка; шишав, -а;*
ЛСГ именичких лексема: *бумбар, дебелиан, дебелиана, дебелко, стокилаш, стотњак, шишко.*

III. 1. 7. Изразито мршава особа

ЛСГ придевских лексема: *жгољав, -а, зуљамив, -а, сканан, -а, скапосан, -а, шпиртосан, -а;*

ЛСГ именичких лексема: *врабџа, жгóљча, зуља́н, ска́пља, мри́таквица, пркља́ча, ту́дорица, штиглица́.*

III. 1. 8. Маљава особа

ЛСГ придевских лексема: *рута́в, -а;*

ЛСГ именичких лексема: *ру́тко, ру́тља, рута́вко, ру́тна.*

III. 2. Тематска група здравствено стање

III. 2. 1. Болесна особа

ЛСГ придевских лексема: *болушиња́в, -а; искундра́вен, -а; ичуру́чен, -а; ишча́мрен, -а; кења́в, -а; ка́лпав, -а; кље́кав, -а; малока́ван, -вна; мани́т, -а, манљи́в, -а; мрледан, -дна; мртво́сан, -сна; слаботе́лесан, -сна; сла́бачак, -чка, слабуња́в, -а;*

ЛСГ именичких лексема: *жу́тко, кекења́вац, ке́коња, кења́, кења́ча, кље́кавко, мрци́на, слаботи́ња.*

III. 2. 2. Особа с телесним недостатком

ЛСГ придевских лексема: *па́трав, -а;*

ЛСГ именичких лексема: *па́травко.*

III. 2. 3. Особа која се стално тресе

ЛСГ именичких лексема: *питија́р.*

III. 2. 4. Особа која кашље

ЛСГ придевских лексема: *јевти́кљав, -а, јевти́чав, -а; кашљича́в, -а;*

ЛСГ именичких лексема: *кашљича́вко; тубера́н, тубера́на.*

III. 2. 5. Особа која кија

ЛСГ придевских лексема: *кија́вичав, -а;*

ЛСГ именичких лексема: *кија́вко.*

III. 2. 6. Особа са секрецијом у носу

ЛСГ придевских лексема: *сомурљи́в, -а;*

ЛСГ именичких лексема: *сомура́н, сомура́на.*

III. 2. 7. Особа с богињама

ЛСГ придевских лексема: *богиња́в, -а;*

ЛСГ именичких лексема: *богиња̀вко, богиња̀вка.*

III. 2. 8. Особа са шугом

ЛСГ придевских лексема: *шугав, -а;*

ЛСГ именичких лексема: *шугља, шугна.*

III. 2. 9. Особа с килом

ЛСГ придевских лексема: *килав, -а;*

ЛСГ именичких лексема: *килча, килоња, кила̀вка.*

III. 2. 10. Особа која балави (док прича)

ЛСГ придевских лексема: *љигав, -а;*

ЛСГ именичких лексема: *љикша, љигна, љигавко, љигавка.*

III. 2. 11. Особа која има неку израслину на лицу

ЛСГ придевских лексема: *гукав, -а, гукас, -та;*

ЛСГ именичких лексема: *гукавац, гукавка.*

III. 3. Тематска група говор

III. 3. 1. Нема особа

ЛСГ придевских лексема: *мута̀в, -а;*

ЛСГ именичких лексема: *мута, мута̀вка.*

III. 3. 2. Особа с говорном маном

ЛСГ придевских лексема *брбив, -а;*

ЛСГ именичких лексема: *брбалo, јецкавац.*

III. 3. 3. Особа која замуцкује

ЛСГ придевских лексема: *му̀цав, -а, њу̀цав, -а;*

ЛСГ именичких лексема: *му̀ца, му̀цко, њу̀цко.*

III. 3. 4. Особа која шушка када говори

ЛСГ придевских лексема: *шу̀шкав, -а;*

ЛСГ именичких лексема: *шу̀шкач.*

Ш. 3. 5. Особа која говори „кроз нос”

ЛСГ придевских лексема: *уњкав*, -а;

ЛСГ именичких лексема: *уњкало*.

Ш. 3. 6. Особа која не изговара све гласове

ЛСГ придевских лексема: *врскав*, -а;

ЛСГ именичких лексема: *врскало*.